

Příběh o vlivu nespravedlnosti na partyzána Řepku

Sluší se na začátku představit. Jmenuji se Nespravedlnost. Celým jménem Nespravedlnost Lidská. Ale pro plynulejší vyprávění příběhu se budu držet označení „nespravedlnost“. Ať už jste o mě slyšeli cokoli, s největší pravděpodobností budete mít mínění, že jsem nehmatatelná záležitost, která se nečekaně někde zjeví a náhodně někomu způsobí újmu. Ano, dalo by se s tím souhlasit, ale až tak náhodně po světě nechodím. Jsem totiž vedlejším produktem lidského konání. Produktem zcela vědomě řízeným, žádná náhoda. Vytváří mě lidé, připouští mě lidé.

A jako taková jsem sehrála nemalou roli v životním příběhu Antonína Řepky, který se narodil v roce 1907 v Moravském Krumlově – Rakšicích. Tomuto muži se, jako mnohým narozeným na počátku 20. století, stal zásadním vpád německé euforie po jednotě, řádu, sounáležitosti a příslibu národního znovuzrození do tehdejšího Československa. Nutno říci, že Moravský Krumlov spadl na území Protektorátu. Přesto, anebo právě proto, byl Řepka velmi aktivní v nepodvolování se německému obyvatelstvu.

Jeho činy před druhou světovou válkou a během ní nesou prvky odvahy, provokace, neústupnosti a mnohdy až možná fanatického zápalu pro to, co považoval za správné. Ať už pro sebe nebo pro rodnou zemi. Tento text však nemá být životopisným vyprávěním o Antonínu Řepkovi, má být výpověď o vlivu mě, tedy nespravedlnosti, na jeho příběh. Proto tentokrát o jeho činech jenom zkráceně.

Antonín Řepka pomáhal převádět přes hranice židovské občany z Rakouska. Dále se věnoval v průběhu války domácí odbojové činnosti, která vyústila v říjnu 1944 v setkání s členy ilegální organizace a k založení partyzánské družiny Josefa Hybeše. Antonín Řepka se stal jejím velitelem. Spolu s partyzánským štábem se podílel na ukončení činnosti nepřátelských jednotek v pohraničí, na likvidování výzbroje a zajištění majetku užívaného německými vojáky, který byl často dříve majetkem odsunutých občanů.

Mezi nejvýznamnější činy této partyzánské skupiny patřilo získání množství zbraní při zajetí skupiny maďarských vojáků u Mohelna, Dobřínska a v Tulešicích. 14. dubna 1945 pak došlo k výjimečné události. Nedaleko Jamolic bylo salvou z pušek a třemi kulomety sestřeleno německé průzkumné letadlo.

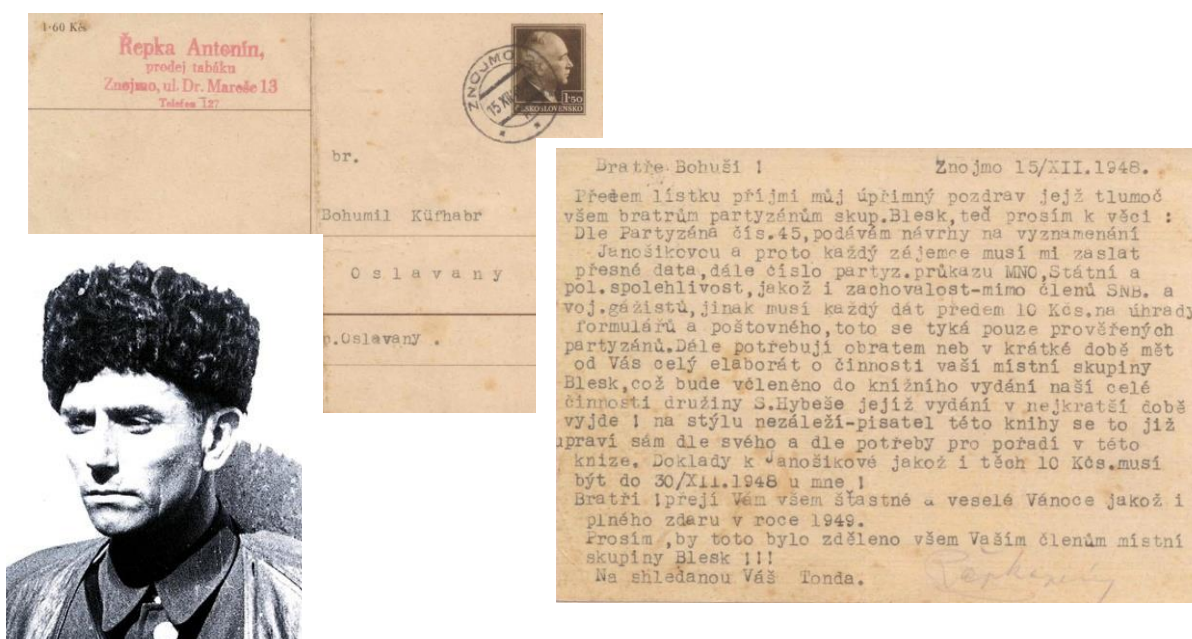
V březnu 1945 byla propojena tato Řepkova nejdéle působící a nejlépe organizovaná jednotka s partyzánskou skupinou Blesk. Jednotka byla rozšířena o zhruba 300 mužů. 18. dubna 1945, kdy byly osvobozeny Ivančice, a po mobilizaci 20. dubna 1945 došlo k navázání spolupráce s Rudou armádou a v nemalém rozsahu tak pokračovala činnost skupiny, zejména na tzv. území nikoho za řekou Jihlavou (Senorady, Lhánice, Mohelno, Kladeruby, ...). Bojová činnost družiny se završila dnem 5. května 1945, kdy byl zničen most přes řeku Jihlavu u Mohelna.

A přesto všechno byl v září roku 1945 Řepka československými bezpečnostními orgány v Brně zatčen, vyslýchán a vězněn. Samozřejmě za mé zásadní přítomnosti. Nespravedlnost, stejně jako neštěstí, nechodí po horách, ale po lidech, anebo lépe by se slušelo říci s lidmi. Protože lidé mají své zájmy, ale mají také svoji minulost. A zejména v historicky důležitých přelomech na obojím záleží velmi.

Tehdy se podařilo uplatnit vliv mé sestře, celým jménem Spravedlnost Vyšší. Ne že bych snad já byla něco méně, protože pocházím z lidí, a ona byla posvěcena kdesi z hůry. Spíše je to tak, aby ona mohla existovat, je zapotřebí vyššího morálního kreditu, vyšší cti, vyšší hodnoty pravdy než postranních zájmů. A tak moje sestra spravedlnost vstoupila do hry skrze poručíka Josefa Slavíka, který výše zmíněným disponoval, a který přešel z ivančického partyzánského štábu na brněnské velitelství Rudé armády jako tlumočník a

styčný důstojník. Díky němu došlo k prošetření záležitosti složkami NKVD. Obvinění bylo shledáno jako nepravdivé a vykonstruované a Řepka byl propuštěn. Ne však na dlouho. Ke konci roku 1945 byl Řepka obžalován pro omezování osobní svobody a podezření z udavačství. A v dalším roce znovu. Důvodem tentokrát bylo údajné neopodstatněné obvinění několika příslušníků partyzánské družiny z krádeže. Krajský soud v Brně však nakonec trestní řízení zastavil.

Antonín Řepka byl každopádně z veřejného a politického dění vyřazen. Účelově vyslovené nepravdy nesl jako křivdu a ponížení. Neústupný odpůrce německého útlačku, statečný partyzánský bojovník dožil ve stánku novinové trafiky, která mu byla svěřena ve Znojmě. Z této adresy také vedl písemnou komunikaci ohledně Svazu československých partyzánů, za niž od roku 1945 vedl odbočku členů bývalé družiny Josefa Hybeše. Přiložený korespondenční lístek, který je adresován členu připojené partyzánské skupiny Blesk Bohumilovi Kůřhaberovi, dokazuje, že Řepka byl i přes způsobenou újmu činný ve věci udržet povědomí o skutečích partyzánů a ve věci jejich vyznamenaní.



Antonín Řepka nakonec zemřel v roce 1952, v pouhých 45 letech, zneuznán, pronásledován a psychicky podloměn.

Kdo a proč měl zájem na maximálním snížení vlivu hrdiny Řepky? V příběhu se ukazují dvě příležitosti, které mi, jakožto nespravedlnosti, daly prostor. Jednak je to zarputilá povaha samotného Řepky a jeho orientace na to správné. Pak je třeba si uvědomit, že členové partyzánských družin měli přístup k majetku, který si přivlastnili Němci. Například vyhánění Němců ze zámku v Oslavanech se stalo příležitostí pro krádeže. A není žádným tajemstvím, že se našli i tací, kteří se k partyzánským skupinám přidávali až v této době. V době, kdy již bylo dobojováno, a kdy vznikaly příležitosti přilepšit si. A Řepka viděl a věděl. A nechtěl mlčet. Stal se tak nevyhovujícím. Stal se tak obětí mou, obětí nespravedlnosti.

Napsala Jana Krátká